

STANOWISKO nr 1
Rady Dyscypliny Archeologia
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
z dnia 24 września 2024 r.

**w sprawie lokalizacji budowy sieci ciepłowniczej przy Zespole Staromiejskim w
Toruniu, stanowisko 114 i przyjętego trybu badań archeologicznych**

Na podstawie §23 zarządzenia Nr 94 Rektora UMK z dnia 12 maja 2023 r. (Biuletyn Prawny UMK z 2023 r., poz. 161) w związku z § 59, ust. 1, pkt. 7 Statutu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 16 kwietnia 2019 r. (Biuletyn Prawny UMK z 2019 r., poz. 120)

Relikty architektury murowanej i sąsiadująca z nimi nekropola w obrębie kwartału św. Wawrzyńca stanowią bezcenne dziedzictwo archeologiczne Torunia o wysokiej wartości naukowej i historycznej. Znajdują się one w strefie buforowej obszaru wpisu na listę światowego dziedzictwa UNESCO i powinny podlegać bezwzględnej ochronie konserwatorskiej (<https://whc.unesco.org/en/list/835/documents>).

W związku z sytuacją zaistniałą przy budowie ciepłociągu do ECF Camerimage w strefie średniowiecznych reliktyw kościoła św. Krzyża oraz średniowiecznego i nowożytnego cmentarza, a także podjętych przez Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu decyzji: z dnia 5.07. 2023, nr ZAR 168. 2023 roku; z dnia 7.11. 2023 roku, nr ZAR.314.2023 roku; z dnia 15.12.2023 roku, ZAR.368.2023 roku, Rada Dyscypliny Archeologia UMK wyraża następujące stanowisko:

1. Zgodnie z zaleceniami Generalnego Konserwatora Zabytków (pismo GKZ z dnia 8.05.2015 roku; NID-M/3275/428/15/KC) uważamy, że prace ziemne oraz program badań archeologicznych w obrębie w/w reliktyw, na którym oparta była decyzja w sprawie badań archeologicznych, powinny być zaopiniowane wcześniej przez Narodowy Instytut Dziedzictwa.
2. Uważamy, że wobec wysokiej wartości naukowej i historycznej stanowiska 114 niezasadna była akceptacja przez Kujawsko-Pomorskiego WKZ lokalizacji przepustu ciepłociągu pod Aleją Solidarności i rozbudowy sieci ciepłociągu w obrębie reliktyw kościoła św. Krzyża, w sytuacji kiedy możliwe były inne rozwiązania jego przebiegu, tj. poza strefą zalegania w/w reliktyw i największego toruńskiego średniowiecznego i nowożytnego cmentarza.
3. Uważamy, że w przypadku braku możliwości innego przebiegu ciepłociągu Kujawsko-Pomorski WKZ powinien wystąpić zgodnie z zaleceniami Generalnego Konserwatora Zabytków (pismo MKiDN z dnia 8.01.2020 roku; DOZ-KiNK.070.14.2018.WJ) o przeprowadzenie w tym miejscu badań wyprzedzających, które mogłyby stać się dopiero podstawą do ustalenia przebiegu ciepłociągu.

Stanowisko Rady Dyscypliny Archeologia Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu zostało podjęte w głosowaniu jawnym, w obecności 15 z 27 osób uprawnionych do głosowania, przy stosunków głosów: 14 – za; 0 – przeciw; 1 – wstrzymujący się.

Przewodniczący
Rady Dyscypliny Archeologia

Prof. dr hab. Wojciech Chudziak

